

KARTLEGGING AV FREMMEDE OG TRUEDE ARTER
GRINIVEIEN 17, SPYDEBERG

28.06.2024

INNLEDNING

Det er planlagt et fortettingsprosjekt i Griniveien 17, Spydeberg. Planområdet består av en enebolig med stor hage. Det er planlagt å bygge to like flermannsboliger med leiligheter i varierende størrelse, med parkering nord for bebyggelsen og leke- og uteoppholdsarealer.

I forbindelse med oppstart av regulering av eiendommen, stilles det krav igjennom naturmangfoldloven, samt forskrift om fremmede organismer §§ 18 og 20, at den som iverksetter tiltak som kan medføre utilsiktet spredning av fremmede organismer skal ha kunnskap om konsekvenser av uheldig spredning, samt om hvilke tiltak som er nødvendig for å forbygge disse. Videre er det krav om at den som er ansvarlig skal iverksette undersøkelser for å oppdage og treffe forebyggende tiltak for å hindre spredning av fremmede arter.

Det stilles også krav til å vurdere naturmangfold i området etter naturmangfoldloven §§ 8-12 med tilhørende veileder.

METODE

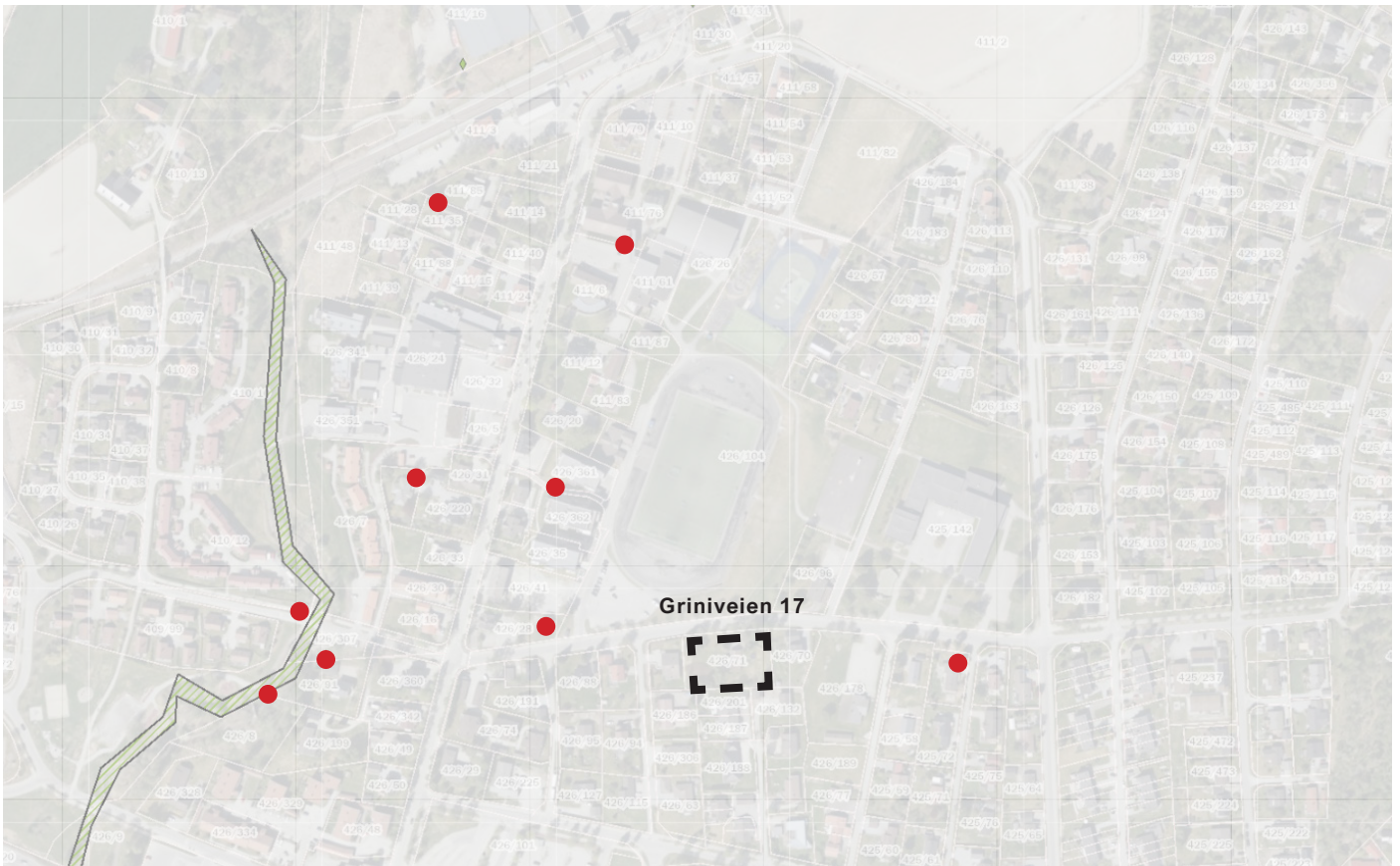
Eiendommen ble befart i 25.juni.2024 av landskapsarkitekt Yanko Aung og planteviteren Kaja Svenneby med lang erfaring innenfor tilsvarende registreringer. Fremmede arter ble registrert og omfanget ble målt inn på stedet.

RESULTAT

Kart fra Miljødirektoratets miljøstatus (Naturbase-kart) og artsdatabanken er brukt for å samle inn eksisterende kunnskap om området. Miljødirektoratets kart viser at det er registrert fremmede arter som krypfredløs, rødhyll, sibirertebusk og russekål vest og nordvest for planområdet.

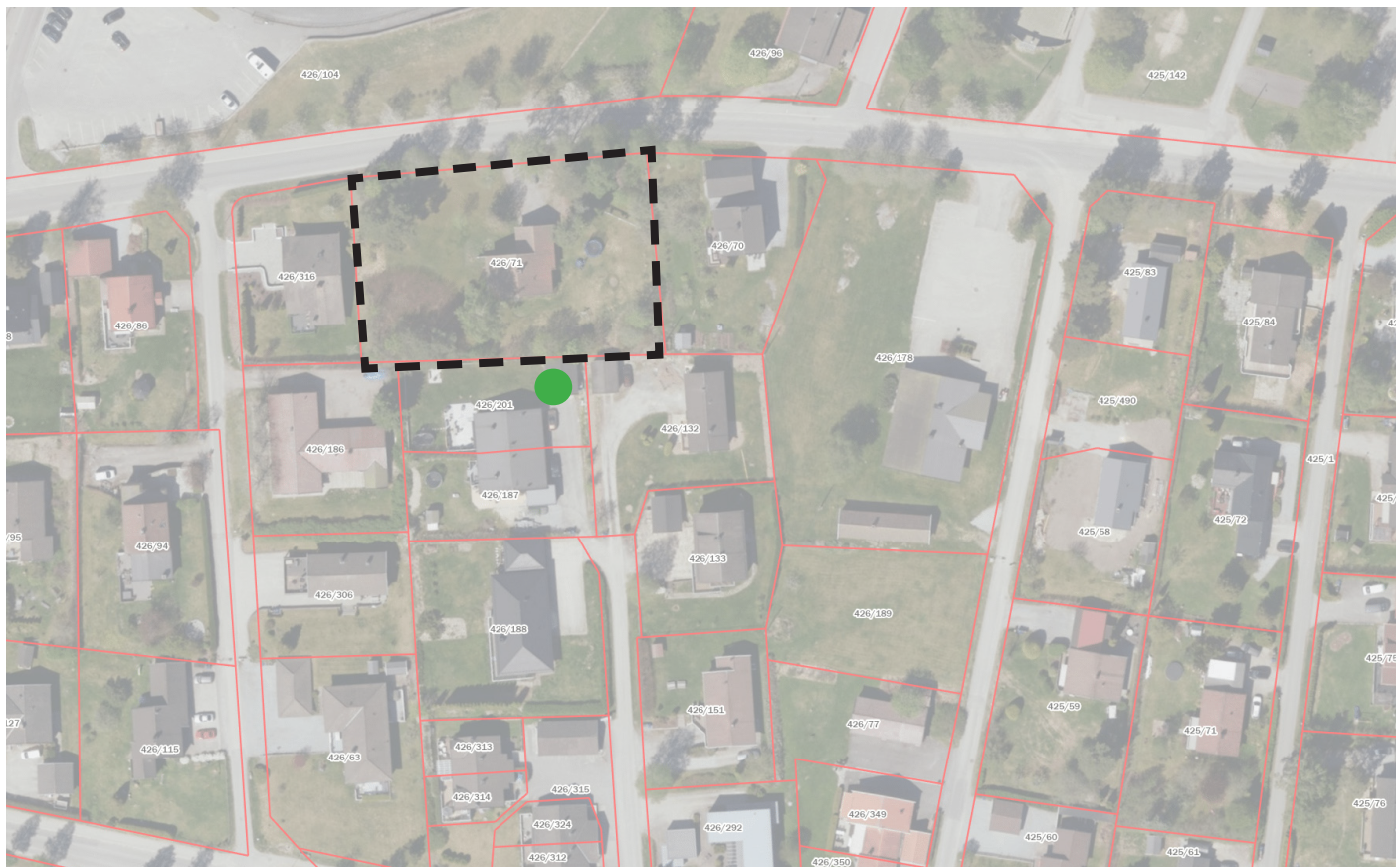
Fra befaringen er det registrert fremmede arter som blankmispel, fagerfredløs, rødhyll, sibirkornell, rynkerose og kaprifol i planområdet.

Det er registrert truede fuglearter som hettemåke, fiskemåke, hønsehauk, grønnefink, gulspurv, tyrkedue, sanglerke, konglebit, stær, tårnseiler og gråspurv sør for området i Aslaks vei 7, 8 og 10.

1. Fremmede planter

Kart fra <https://miljoatlas.miljodirektoratet.no/KlientFull.htm?lang=no&extent=283649%7C6610938%7C284357%7C6611367&layers=325:60;&basemap=KART&opacity=60&saturation=100>

2. Truet og nær truede fuglearter

Kart fra <https://geocortex02.miljodirektoratet.no/Html5Viewer/?viewer=naturbase>

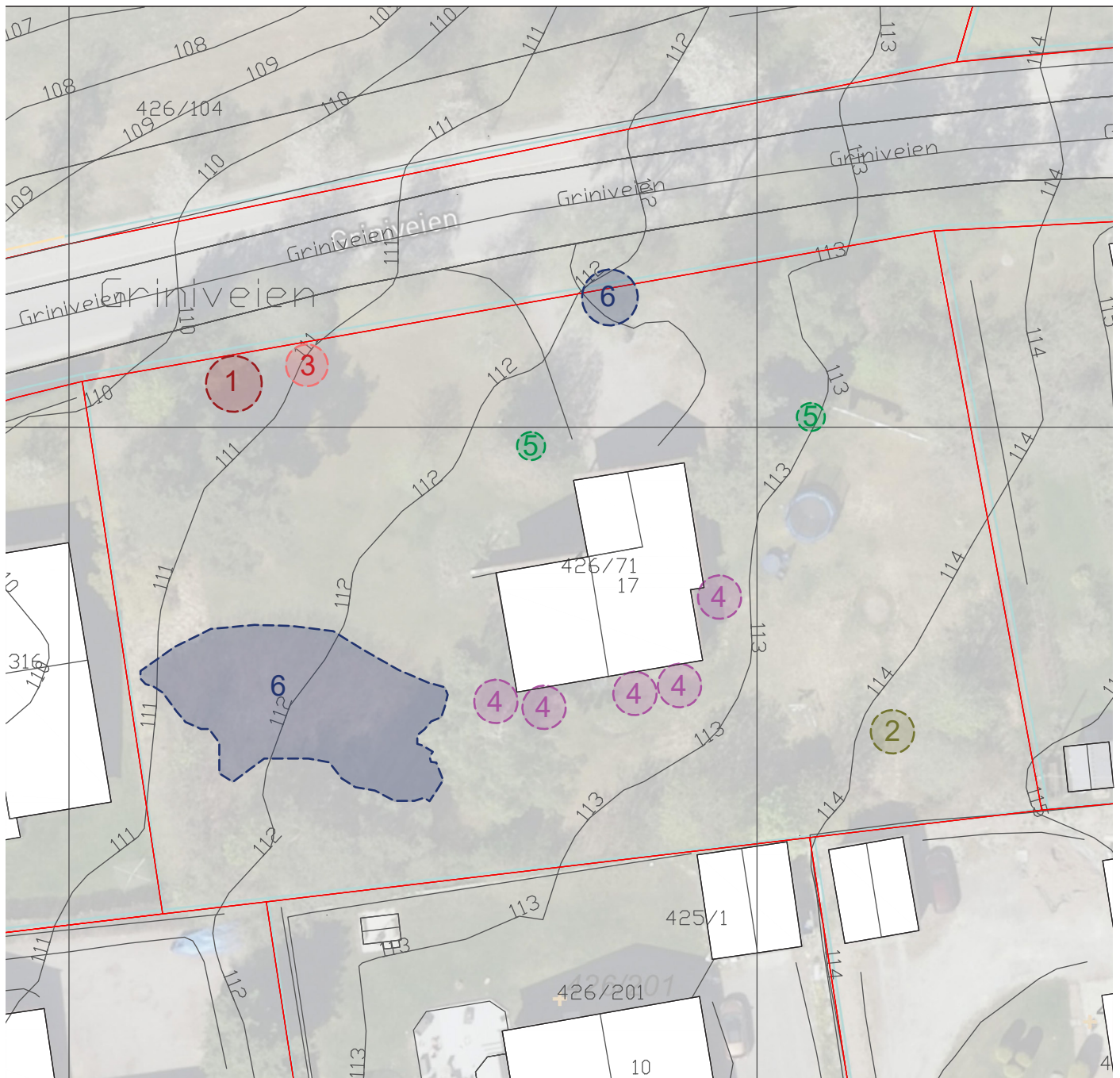
Artene er vurdert utfra Artsdatabankens Fremmedartsliste (2023) for å kartlegge risikofaktoren artene har ved en endring i deres vokseplass.

Tabellen under viser registrerte arter, antall forekomster og omfang, samt risikokategori fra Fremmedartslista: <https://artsdatabanken.no/lister/fremmedartslista/2023>

Navn	Antall forekomst av individer	Risikokategori
Blankmispel, <i>Cotoneaster lucidus Schlttdl.</i>	1, ca 7 m ²	SE - Svært høy risiko
Fagerfredløs, <i>Lysimachia punctata L.</i>	1, ca 1 m ²	SE - Svært høy risiko
Kaprifol, <i>Lonicera caprifolium L.</i>	1, ca 6 m ²	H - Høy risiko
Rynkerose, <i>Rosa rugosa Thunb.</i>	5, ca 38,5 m ²	SE - Svært høy risiko
Rødhyll, <i>Sambucus racemosa</i>	2, ca 4 m ²	SE - Svært høy risiko
Sibir Kornell, <i>Swida alba (L.) Opiz</i>	mange individer, ca 193 m ²	SE - Svært høy risiko

Kartet viser omfang funn av fremmede arter som må tas spesielt hensyn til i videre prosjektgjennomføring. Røddlistede plantearter ble ikke funnet på prosjektområdet.

Det ble observert mye fulger (kråker) på befaringsen, spesielt vest i planområdet, men arten regnes som livskraftig (ikke truet). Som tidligere nevnet er det funnet flere truede fuglearter på nabotomten, sør for prosjektområdet.

Tegnforklaring

- 1 - Blankmispel, *Cotoneaster lucidus* Schldl.
- 2 - Fagerfredløs, *Lysimachia punctata* L.
- 3 - Kaprifol, *Lonicera caprifolium* L.
- 4 - Rynkerose, *Rosa rugosa* Thunb.
- 5 - Rødhyll, *Sambucus racemosa*
- 6 - Sibir Kornell, *Swida alba* (L.) Opiz

Blankmispel
Cotoneaster lucidus

Blankmispel er en rikt grenet busk som formerer seg med bærepler som er populære hos fugler. Den sprer seg ut i naturen fra hager av fugl, som også står for videre spredning i naturen, ofte over nokså lange distanser (kilometer) i hver spredningshendelse.

Blankmispel - *Cotoneaster lucidus* vurderes til svært høy risiko i norsk natur, på grunn av maksimum score på både invasjonspotensial og økologisk effekt.

Kilde:

<https://artsdatabanken.no/lister/fremmedartslista/2023/2931>

Fagerfredløs
Lysimachia punctata L.

Fagerfredløs er en høy flerårig urt, med svært effektiv klonal vekst med jordstengler. Arten spres med jordstengler og utkast.

Fagerfredløs vurderes til svært høy økologisk risiko, som en kombinasjon av stort invasjonspotensial og middels stor økologisk effekt. Arten blir hovedsakelig spredt ut med hageutkast fordi den fort blir for ekspansiv i hagen. Denne ekspansjonen fortsetter i veiskråninger, grøfter, kratt- og skogkanter der den blir kastet.

Kilde:

<https://artsdatabanken.no/lister/fremmedartslista/2023/527>

Kaprifol
Lonicera caprifolium L.

Kaprifol er en flerårig klatrebush. Den har frøformering, og bærene spres med fugl, potensielt over lange distanser. Invasjonspotensialet er stort som en kombinasjon av lang median levetid og moderat ekspansjonshastighet.

Kaprifol vurderes til høy økologisk risiko med stort invasjonspotensial men har en lav økologisk fortregningseffekt ved sin vekstform.

Kilde:

<https://artsdatabanken.no/lister/fremmedartslista/2023/468>

Rødhyll
Sambucus racemosa

Rødhyll er en høy busk som formerer seg med frø. Steinfruktene spres med fugl, potensielt over lange distanser. Fremmede arter med rik produksjon av saftige frukter kan konkurrere med hjemlige busker og trær om fugler som spredningsvektor. Arten har et stort invasjonspotensial, som et resultat av lang levetid og høy ekspansjonshastighet. Rødhyll vurderes til svært høy økologisk risiko på grunn av et stort invasjonspotensial kombinert med middels stor økologisk effekt knyttet til omfattende kolonisering av naturtyper og mulig forstyrrelse av samspill mellom planter (som matkilde) og fugl (som spredningsvektor)

Kilde:

<https://www.artsdatabanken.no/lister/fremmedartslista/2023/1070>

Rynkerose
Rosa rugosa Thunb.

Rynkerose er en 1-2 m høy busk og formerer seg med nypene. Nypene kan spres med havstrømmer og med fugl. Rynkerose har et stort invasjonspotensial, med høy median levetid og høy ekspansjonshastighet.

Rynkerose vurderes å medføre svært høy risiko i norsk natur; den har et stort invasjonspotensial og dessuten en rekke negative økologiske effekter knyttet til fortrengning og strukturendring av naturtyper, spesielt langs kysten, og kanskje også genetisk forurensning av hjemlige arter.

Kilde:

<https://artsdatabanken.no/lister/fremmedartslista/2023/552>

Sibirkornell
Swida alba (L.) Opiz

Sibirkornell *Swida alba* er en 3 m høy busk som formerer seg med frø. Arten er godt etablert i norsk natur og sprer seg videre med frø. Allerede etablerte individer kan ekspandere med klonal vekst (rotstående greiner).

Sibirkornell vurderes til svært høy økologisk risiko, med usikkerhet til høy risiko, på grunn av et stort invasjonspotensial og en middels og noe usikker økologisk effekt.

Kilde:

<https://artsdatabanken.no/lister/fremmedartslista/2023/147>

KONKLUSJON

Det er gjort funn av fremmede arter som har stor økologisk effekt og et stort invasjonspotensial. For å sikre at disse artene ikke medfører negativ konsekvens for naturmangfoldet, er det nødvendig å gjennomføre en tiltaksanalyse før anleggsarbeidene starter.

Arter som er registrert har et høyt spredningspotensiale, og deres forekomst og omfang vil høyst sannsynlig være endret i løpet av få år. Som følge av dette er det aktuelt at reguleringsbestemmelser inneholder en oppdatert kartlegging av fremmede og truede arter og at en tiltaksplan skal utarbeides før igangsettelses-tillatelsen gis.

Forslag til reguleringsbestemmelse:

«Det skal gjøres en oppdatert kartlegging av fremmede og truede arter. Basert på resultater fra denne skal det lages en tiltaksplan for håndtering av fremmede og truede arter og vise hvilke tiltak som skal iverksettes for å hindre spredning eller bevaring av artene.»